

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛДНЕМ

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10. II. пом.
Кенто почт. шад. 143.322.
Адреса для телеграм:
"Діло" Львів.
Гол. Редактор приймає
з 11—12 год. передпол.
Рухомі не заєстаєсь.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 4'30 за
за границю:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7'50 літ., Німеччині 7'50
літ., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 ч. ч. Руму-
нії 150 лей, Болгарії 7'50
літ., Австрії 7'50 літ., Японії
японськ. 1 гол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

У „новітній школі“.

Промова Голови Українського Сеймового Клубу посла Сергія Хруцького, виголошена на пленумі сейму дня 22. жовтня 1925. у загальній бюджетовій дебаті.

Високий Сейме! Кажуть, що коли чоловік потопав, то в тій хвилі представляється йому ніле його життя. Польський державний корабель — якщо, ще не потопав, то вже знаходиться в дуже грізному положенні. Нічого дивного, що представник найбільшого сторонництва п. голова Гломбінські, аналізуючи причини теперішньої кризи, сягнув до історії, правда — не дуже далекої. Дуже можливо, що зробив то в механічний спосіб, з професорської звички, і де з тим правдоподібніше, що проф. Гломбінські в тій історії нічого не доглянув, хоч приглядаються уважно і предметово, доглянув би самого себе як одного з головних винуватців теперішнього економічного положення. Однак слухисті мав п. професор, шукаючи причини теперішнього положення в минулому. Так, теперішня Польща покутує внаслідок свого первородного гріха, а тим первородним гріхом було непошанування відродженої Польщею того права й тієї ідеї, який сама Польща завдає своє повстання. Говорю про право народів до самоозначення, про право кожного народу до створення власної держави. Польща, яка довгі літа стогнала під ярмом окупантів, мабуть зарзинулася трупачою отруєю упавших займаних держав і сама почала вести окупантську політику. Відроджена Польща не вдовольнилася своїми етнографічними границями на сході, які їй вказувала антанта. Польща сама хотіла створити собі границі на сході. Тут явилися

Буа і третій момент натурн стратегічно-географічної.

На сході польської держави творяться незвичайно довга лінія кордонів, позбавлена якихнебудь природних перешкод, як гори й великі ріки, дуже доступна для ворожого наїзду, отже завдання, як удержати ті величезні землі — було важке. Розв'язка того завдання була найгірша зі всіх можливих. Польща не знайшла нічого кращого, як наслідувати методи російського царя і пруського гакатизму. Від одного й другого окупанта Польща прийняла те, що було найгірше, получила те разом і з'ялася небувала в світі система. Одночасно система національного гніту й економічного винищення (Голос: Новітня школа!). І ці займані держави, пригноблюючи національний гніт, щонайменше давали гнетеним народам якусь компенсацію в господарській діяльності. Польща пригноблює гнет на цілій лінії,

як національний, так і господарський. Національний гнет найяскравішої форми прибрав в діяльність освітньої політики. Тут справді стрічаємо

замах на душу українського народу.

Всі власті, починаючи міністром, а кінчаючи шкільним інспектором, вже 6 літ послідовно переводять плян повної ліквідації українського шкільництва всіх типів.

В тій сумній історії можна від-різнити

два етапи.

В першій добі, що тривала від 1919 до 1924 р. шкільні власті тихцем, всупереч обов'язуючим законам, всупереч конституції, міжнароднім трактатам, головним трактатом про охорону національних меншостей, неогмінювали українські школи на польські. De iure Українцям не роблено кривди, законів не пофано; de facto масово ліквідовано українські школи. Тим способом, явно насилуючи права і закони, зліквідовано до 80 проц. українських шкіл, які були перед війною на українських землях. А далі прийшла друга метода: треба було підложити правий фундамент під доконані безправства і раз на все унеможливити повстання українського шкільництва. З'явився закон про мову в шкільництві з 31. липня 1924 р. Той закон, ніби то опертий на принцип братерського співжиття різних національностей, в дійсності всіма способами обмежує права національних меншостей щодо свого національного шкільництва.

А далі з одностороннім опізнанням прийшли виконавчі приписи до того закону. І сталося те, що може статися лише в Польщі: виконавчі приписи

перекреслили цілий закон.

як це стверджую навіть польське сторонництво ППС. Домогання вре-

Наймодніше, найкраще та найдешевше виконув жіночі
709 сукні, костюми та плащі

сидинок і першорядних сукма.

Марії Павлюк, Собіського 12., Львів.

дення до школи рідної мови згідно з тими приписами уважається чимсь так неприродним, що вимагає найбільше суворого, офіційного ствердження і урядових дослідів. Крім того виконавчі приписи, створюючи неоднакові умови для поляків і не-поляків, а між ними продовжуючи на 5 місяців річницю складання польських декларацій, вводять момент боротьби за школу і тому явно стають в суперечності з мимого голошенням принципом братерського співжиття різних національностей, про що так гарно декламував тут п. міністер освіти Ст. Грабські, а в Женеві п. Скішинські.

(Продовження буде.)

Радянська Україна.

Мануфактура.

В зв'язку з недостатком мануфактури на внутрішньому ринку України закупила Вукоспілка за кордоном мануфактуру на суму 4 мільйони 800 тисяч карбованців. („Правда“).

Надзіниття.

На кремінчуцьких тартахках полудневих залізних доріг відкрито великі крадіж і розтрата державного майна, яких допускалася систематично адміністрація тартаків на чолі з директором Рижаківим. Винних віддано під суд. Втрапи оброховують на 30 тисяч карбованців золотом. („Правда“).

Санаторії.

Український Народний Комісаріят Згорювала відкривав в найкоротшому часі 10 нічних санаторії у Донецькому басейні для туберкульозних. А Народний Комісаріят Фінансів України внаслідок у цьому році мільйон двісті тисяч карбованців золотом на літні доми. („Правда“).

Реформа Академії Наук.

В середині жовтня відбувся у Харкові поширений пленум Главнауки України, на якому рішено зреорганізувати Всеукраїнську Академію Наук, зорганізувати нові заповідники (зразкові культурні та дослідні рілляні), зоологічні та інші стації), та скріптити і поширити охорону пам'яток матеріальної культури і природних багатств України. („Правда“).

Нова залізнична лінія.

В найближчому часі проводить Воронежське залізничне дорожнє управління нову залізничну лінію, яка лучити буде Білорусь із Полтавщиною. Шлях тагтиметься від Гомеля до Прилук. („Правда“).

Втіачі з Румунії.

До Умані прибула група бесарабських селян, що втікли з Румунії. В групі 81 душ. Всі вони з хотинського повіту, де недавно було селянське повстання, яке в безопшадний спосіб задушено і по якому втікло з Румунії понад 500 селян. Втікачі розказують, що бесараб-

нагадує тепер поєсний табір. Влада складає списки ненадійних, які попадають усі, що колинебудь і донебудь висловилися прихильно про радянський устрій. („Правда“).

Результати районування України.

Перед районуванням України (згідно з новим адміністративним поділом) було в радянському урядовому апараті 26.749 урядовців, по районуванню ця цифра спада до числа 22.557 урядовців, тобто на 15,6 відсотків. Заробітна плата урядовців вносила перед районуванням 6 мільйонів 334 тисяч карбованців а по переведенню районування вносить тільки 5 мільйонів 273 тисячі карбов., тобто на 20 відсотків менше. („Правда“).

Безробіття на селі.

В Народному Комісаріяті Праці в Харкові відбулася нарада в справі боротьби з сільським безробіттям на Україні. Виявилось, що по українських селах зареєстровано 50.000 безробітних наймитів. До яких ця цифра зростає до суми 300.000. Для боротьби з сільським безробіттям організує Нарком Земельних Справ громадські роботи. На ці роботи асигновано біля 3-х мільйонів рублів. („Правда“).

Перша польська руга в руху.

В Донецькому басейні пущено в осени цього року в рух одинокі в СРСР копально живого срібла в Микитівці. За один і до того перший місяць праці видобуто 500 тисяч пудів чистої руги. („Правда“).

По широкому світі.

Проти Ліги Націй бунтується опозиція малярського парламенту, обурена, що Ліга Націй нічого не робить для поневолення народів і національних меншостей.

Муссоліні виголосив промову на тему ненарушності тирольських кордонів і заявив, що якщо те, що Італія здобула мечем, хотіли їй віддати, то він попрохав короля, дозволити йому добути меч.

Англія та Америка домогати-муться відшкодування від Франції за втрати своїх громадян при обстрілі Дамаску.

Болгарсько-грецький конфлікт дав привід делегатові Греції на засіданні Ради Ліги Націй заявити, що по льокарнським договорі 16. стаття вже не обов'язує Грецію. Рада Ліги Націй заперечила рішучу таку хибну інтерпретацію прийнятих умов і загрозила Греції бло-кадою побережжя. Це помогло.

Конференція російсько-польсько-литовська має, на пропозицію радянського посла у Ковні, радити над славом на ріці Німан.

Бірючі грошів та товарів, наказав утворити радянський уряд у Москві. Членами їх можуть бути державні підприємства, професіональні і частини приватних кущів, що платять податки.

І вони вмерли за свою Вітчизну.

Львів, 31. жовтня 1925

В Стшалкові (в Польщі), саме на б. прусько-російській границі можна бачити величезний і похмурий воєнний цвинтар. В різних рядах, як оком сягнути простягаються воєнні могили Імєнних і безіменних борців, що наложили головами за свою справу. Ця головним чином Москві і невеличкий відсоток Французів. По середині цвинтаря знімається величезний пам'ятник, який прикрашає напис: „Auch sie starben für ihr Vaterland!“

Так, і вони вмерли за свою батьківщину, а смерть за Вітчизну є вже таким великим, благородним ідейним ділом, що слід пошанувати, віддати поклін борцям за велику справу. Так розуміє справу кожна культурна людина, так зрозуміли її і культурні Німці. Далеко від рідної землі, на чужині віддали вони честь і поклін тим, що впали у великій борні

ЩАСТЯ

покоління залежить і від економічних умовин, які створимо для них

в першу чергу купуємо

Акції Земельного Банку Гіпотечного

С-ни акційної у Львові Підвала 7.

ВІСТОР І ПОГО.

ПОКЛІН І СЛАВА ВАМ...

Поклін і слава вам, герої невідомі,
Чи впали ви від радісних напруг,
Чи з болем на устах, у передсмертній втомі,
Коли лише царив над тілом гордий дух!

Ви всі, яких пірвав змагання нестримний подув,
Живете далі в рідній, прадідній землі,
Могили ваші кличуть гимном про свободу,
Немов листки, які борвій зірвав з шлі!

Брати! ви рвали невідомі пуга
На те, щоб ними повязати нас
З землею-матір'ю — як може тільки люта
Кривава смерть єднати всіх нараз...

Від всіх, що прагнуть волі у смертельній втомі
І тих, що йдуть до неї в дні палких напруг
Поклін і слава вам, герої невідомі,
За те, що в тілі вашім жив безсмертний дух!

Переклав Мих. Рудницький.

АГРУМІНА

(до тепер ще у нас незнане) чистий, сконцентрований сік цитриновий в порошку.

Природний продукт, не сурогат, нешкідливий, урядом стверджено хемічною аналізою. — Заступає у всім саїну цитрину.

Генеральна репрезентация у Польщі

Титани, Львів, Різницька 6.

Заступиння пошукується.

708

2-2

Інваліди УГА. й українська суспільність.

Від семи літ одною з найбільше пекучих потреб української суспільності в Галичині (побіч „Прогресу“ та „Рідної Школи“) є забезпечення й удержання інвалідів Української Галицької Армії, жертв нашої останньої визвольної боротьби. Найбільше патріотичний, найвідповідальніший до посвяти

елемент зпоміж галицького селянства та інтелігентної молоді, як не полаг то опинився в рядах інвалідів УГА. — Люде, які стояли сьогодні у цвіт віку, зломані фізично і морально, скорвані, ще не всі вилічили рани, по кільканадцять разів різані за операційному столі, терплять матеріальну нужду.

Понад вісім соток таких долею позначених людей зареєстровано в Українському Краєвому Тов-і Опіки над Інвалідами у Львові. Лиш сорок і кількох із них, сказати: вибраних — приміщено в Домі українських інвалідів у Львові. Решта мусить жити в провінції при рідні. Приміщені у Домі інвалідів вчаться ремесла, побирають шкільну освіту з обсягу народної й виділової школи. Мають повне удержання, себто приміщення, харч, одіж, білля, обуву і протези. З інвалідів на провінції лише тяжше пошкодовані і матеріально зовсім незасібні дістають

у міру матеріальної спроможності Товариства періодичні підмоги у грошах, одіжі, біллі, обуві. Кожен інвалід одержує лікарську поміч, ліки, бандажний матеріал. Всі операції інвалідів УГА переводяться на кошті Тов-а. Постійні місячні підмоги одержує в жовтні п. р. 31 інвалідів поважно пошкодованих і матеріально у лихій становищі.

Якнайширші кола українського громадянства повинні вступити в члени УКТОНІ. Член повинен не тільки влатити свою вкладку, але повинен цікавитися діяльністю товариства в хосен інвалідів, сам для інвалідів працювати, а не лишати всього на Головну раду тов-а. Голова на виділ, виділ на одну-дві особи і т. д. Мінімальні постійні квоти вплачувані правильно щомісяця до каси тов-а як членська вкладка позволять управі тов-а утворити бюджет на підмоги та ренти ідейним жертвам воєнного лихоліття. На жаль, у цьому році ледви 70 (сімдесят) осіб, головні з Львова та Дрогобича, влатили місячні вкладки на загальну суму 189'44 золотих. Правда, чимало осіб й інституцій не може піднятися постійних місячних оплат і воліють вряди-годи вислати жертву на інвалідів. Але ця жертвенність на найкращих синів народу така мала, що жалі інвалідів на суспільність під деяким оглядом оправдані. Дійсно, колиб лиш четвертина галицької суспільності схотіла зложити

стільки, скільки коштує одна папіроска, місячно на інвалідів, усі інваліди УГА були би матеріально достаточні забезпечені. До цього треба конечно довести шляхом організації повітових філій товариства, коли тільки влада затвердить відповідну точку статуту. Для докладного представлення приходів і розходів товариства наводимо рахунок обороту за перших 7 місяців біжучого року:

Розмір	66	66	72	34	24	20	45	66	59	33	99	78	41	46
Розмір	10,382	372	13,441	514	2,238	7,594	5,129	3,143	8,081	922	6,852	287	2,617	31
Повід	07	00	41	85	60	06	43	25	52	91	95	43	44	12
Повід	34	425	13,453	671	79	8,442	8,460	3,143	2,503	1,214	5,892	3,870	189	61,289
Готівка з XII 124														
1. Жертви із краю														
2. Жертви з Америки														
3. Жертви з Польщі														
4. Дія інвалідів														
5. Діяльність й операції														
6. Протези														
7. Шляска робіт														
8. Краєвова готівка														
9. Краєвова готівка														
10. Американо-американці														
11. Любоми														
12. Ріжні														
13. Інтересанти														
14. ПІКО														
15. Позички														
16. Член. вкладки														
Сальдо-готівка														

В інших тав. державних народів держава забезпечує воєнних інвалідів постійними місячними рентами. У таких народів уряд й адміністрація краю наглядно бачуть, що й кому мають завдачувати, то не дивно, що нар. у Чехії, інваліди (особливо легіонари) користуються до нині незвичайною популярністю й загальною пошаною та мають першество у всіх державних установах. Певно, що їхні змагання дали величаві успіхи, але ж посвита українського стрільця, чи не була стократ більша? Нашому інвалідові ще й нині приходится терпіти не тільки матеріальну нужду, але терпіти переслідування побідника.

Важкий татар: гоїти криваві рани тіла й розчарування душі, упав на українську суспільність. Несеть цей татар хоч часткою тої посвяти, що й мав для загалу окалічений Український Стрілець. Не дайте упасти йому духом. Складайте жертви самі, заохочуйте других до ртвенности на цілі У. К. Т. О.

Н. І. у Львові. Пам'ятний місяць листопад повинен пригадати кожному свідомому громадянину, кожній українській інституції, що треба дати моральну і матеріальну поміч тим, котрі впали жертвою найвищого громадянського обов'язку.

С. Український.

Одночасно одержуємо таку оповістку:

Тернопільське воєніство дає дозвіл Українському Кр. Товариству опіки над інвалідами у Львові на збірку земних плодів для українських інвалідів на протині місяця листопада п. р.

Ми розіслали уповноваження для збирання з вимаганням владою залучниками. Сподіваємося, що все наше громадянство поспішить з дрібними датками! Просимо Управу філій Т-ва „Прогресу“ й „Повіт. Союзу“ Кооп. та діяльних громадян по повітах допомогти в організації збирання в сільському районі, а по її закінченню пошлати нам повідомлення разом з усіма даними. В залежності від вислуду львівських збірок будуть видані пізніше диспозиції щодо пересилки продуктів.

Управа УКТОНІ.

Українське Педагогічне Товариство.

II.

Звіт з діяльності за час від 1. IX. 1924 до 31. VIII. 1925.

Організація.

Організаційну працю в цьому адміністративному році від Організаційний відділ без ніяких дорадчих органів. Нагляд над цим відділом поручила Головна управа своєму членові проф. Мих. Галушинському.

Адміністративний рік 1924 закінчив УПТ. числом 61 Кружків формально зареєстрованих і 39 Комітетів „Рідної Школи“ та числом членів 17.445.

Організаційний Відділ присвятив багато уваги справі творення нових Кружків УПТ. Успіх цих змагань був ріжний. Найлегше йшла справа творення Кружків у такій околиці, де був рухливий Повітовий кружок. Тому нових Кружків основано найбільше по селах. 5 повітових міст оснувало цього року окремі Кружки. Натомість 6 повітових міст українських повітів ще навіть не внесли прохання на прийняття до відома статуту.

Українські заточені виявляють теж у своїй боці чимало спонукання ідей „Рідної Школи“. Про це свідчать не тільки їх жартівні

Небувала! ВЗУТТЯ

кралева і закордонне у величчю виборі, як також сензація

КОПЕРНИКА 30. С. ВІНД. 720

СНІГІВЦІ І КАЛЬОШІ „Треторн“

П. Т. Урядникам на догідні сплати.

1-6

по дуже дешевих цінах поруче нововідкритий майстер шуття КОПЕРНИКА 30. С. ВІНД.

сяє до одного з львівських банків з метою арештувати їх. Там йому заявили, що ні чий крадіж. Він згодився, годі до жидів д-ра Малина за винагородою, а той дав йому вексель на лабе пачки, а також на прокуратури поліції. Вчора на довічу прокуратури поліції арештували в пів сирій Ботьоха та має провести крім цього шість ряд інших арештів злочинців особистостей з львівського і польовийського т. зв. фінансового світа.

— **Чевговий скандал.** Наслідком мильверашу у бундому лісному банку оголошено арештом майно польських соймових послів Шидловського і Ковальчука з крім цього положено арешт на діти посла Русіка (Настовень). До усіх скандалів надкутих та крадіжів, яких допускати деякі польські урядовці прийшла черга на польських послів, членів законодавчих установ. Правда що від голони риба смердить.

— **Нові землі привідні для колонізації у СРСР.** З метою підготовки колонізаційного земельного фонду для переселення почато праці над обстеженнями земель незаселених районів. Одна експедиція відкрила на правому березі ріки Єнісею між Канскою та Красноярською округами відкрито незаселений район на 80,000 десятин землі з багатоводною рікою, невідомою до тепер та незанятою на ніяких географічних картах. Площа покрита багатими дугами. Тайгу заміняє березняк. У ріці маса риби. Відкритий район швидко незаселений і повний привідний навіть для негайної колонізації.

— **Амністія з нагоди 20-літніх революції з 1903 р.** В відповідальних політичних колах Москви поширена вістка про те, що з нагоди 20-ї річниці революції з 1903 р. радянська влада проголосить амністію, яка обійме усіх тих емігрантів, що виступають проти монархічного режиму, але під тою умовою, що вони зложать урочисте зобов'язання до дилігентної львівської супроти радянської влади.

— **25 непевних осіб** прирешала поліція в середмісті у Львові на протязі одної ночі. У цьому напрямку процентно Львів міг би бути суперником найбільших міст (не рахуючи крадіжів та грабіжів).

— **Після втечі комуніста Лещинського.** Комуніст Лещинський, який утік із варшавського суду до Москви, помітив у „Правді“ статтю, в якій визнає ком. партію в Польщі до гострих виступів. Окружний суд у Варшаві ухвалив поліцію (Парського, наслідком неувати якого Лещинський втік. Суд покликав през. суду, що в слідстві суду потрібні спец. улаштування для поміщення переслухуваних в'язнів. Слідство проти судді Штрангмана несеється.

— **Кредит для Ватикану.** Американський банк „Чейс Нешюнал Бенк“ у Нью-Йорку дав Ватиканові велику позичку, на те, щоб він міг купити велику віллу „Габріелі“ на горі Янікулом, разом з приналежністю до вілли землею. У цій будівлі було ще до недавнього часу заведення для божественних Ватикан заснує там нову центральну для „Propaganda fide“. З огляду на те, що в віллі „Габріелі“ видно все, що діється в папській палаті, апостольська столиця не хоче мати як сусіда приватних людей і відкуповує її від міста за 140 міль. лівр.

— **Перемоги шахіста.** Світовий майстер шахового мистецтва, Гаванець Кабальніч, грав щимі днями у Берліні 30 партій одночасно, 19 виграв, 11 було розіграно, а тільки одна випадково програна.

— **Сеорум проти „чорної хвороби“.** Російський фізіолог Павлов демонстрував у своїй лабораторії в Ленінграді наслідки нововідкритої сеорум проти т. зв. чорної хвороби (епілепсії). Як відомо на епілепсію нещаджали великі люди: Наполеон, Достоевський, здається Магомет і інші.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це на родня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

Бурливе засідання польського союму.

30. X. на засіданні польського союму з приводу голосування над поправками сенату до закону про зем. реформу „Визволене“ почало обструкцію. „Визволене“ при кожній поправці ставило внесення на менше голосування. Тому за ціле передп. засідання перегордували ледве два уступи, а поплудний третій уступ і почали голосування над четвертим. Рівночасно сильно били в пульт, кричали й свиста-

ли. Так переривали засідання що кілька хвиль. Тому марш відложив засідання союму на четвер.

Відкликання ген. Сареля.

Частина фр. преси думає, що ген. Сареля відклинуть з ймену-ють нового губернатора Сирії. Буде ним мабуть пос. Бонкур.

Засідання пресової секції.

В цілі узгодження внесень на найближшій засіданні секції для справ нац. меншостей прем. Грабські віддав усі міністерства, щобі предложили йому до 2 тижнів пляни і завіти з дотеперішніх ухвал секції. Також до зивців секції Васильєвського і Левенгерца звернувся з письмом, щобі предложили комітету відповідні матеріали і запро-сив їх на передоступну конференцію в слід. тижні.

Після збомбардування Дамаску.

З Бейрута повідомляють, що наслідком бомбардування Дамаску дві дільниці знищені до тла. Згоріли величезні орієнт. склади. Кореспондент „Дейли Ньюз“ пише, що Дамаск подобає на кладовище, а деякі дільниці наче після землетрусу. Ціло вийшла лише одна дільниця. В Сирії спокій, мешканці вертають до своїх зайнят.

Заява нім. уряду.

Півонфіу. „Тегліхе Рундschau“ повідомляє, що в наслідку однодушного рішення нім. уряду представники Німеччини в Парижі, Лондоні, Брюсселі і Римі зложили тамашнім урядам заяву, яка стверджує, що німецький уряд обстоює свої попередні заміри і не змінить зовсім свого становища супроти договорів паравонаних у Льокерно.

З судової салі.

Процес Штайгера.

16-день розправи.

Зізнання свідка Романа Верхола, 22-літнього гімназиста зі Самбора, Українця, з переконанням бундому комуніста-викликає сензацію. Попередило ці зізнання відчитання лікарського оречення, що Верхола є дідично обтяжений і патологічний чхачко; не оречення видано в зв'язку з арештуванням свідка позаминулого року. Всеж, оречення каже, що Верхола є відповідальний за свої вчинки і тому тепер записано його. — Свідок знав Штайгера в Люблін Вел. Там стрічав його літом 1924 р. в товаристві відомого комуніста Олександра Мрака. Тому, що Мрака посядувало за контакт з поліцією, свідок з розумом слідкував за Штайгером. Свідок до комуністичної партії не належав, але Мав гарних знайомих з парті, яким робив посуги. Свідок стрінув раз Штайгера у потугу в товаристві Ст. Терлецького. Штайгер розпочав тоді живу розмову зі свідком випитуючи його про різні особи і свідок здивувався, відкиля Штайгер знає прізвища діяльних комуністів. Заінтерельований у цій справі Терлецький нічого свідкові не відповів. Свідок наводив теж цікавий момент намовлювання його якимось типом до складання датку на фонд оборони Штайгера; трапилося це в редакції „Воли Народа“.

Штайгер заперечує усьому і твердить, що свідок певне заховорів на бущуючу тепер загально „штайгерівську хворобу“. Перечить, наче бй взагалі знав Терлецького, Мрака, Шумського і ин.

Обер-д-р Ляндау старається докзати неможливість зізнань свідка, які називає „widerum Klammtum“. Д-р Ляндау і д-р Грек намагаються заискредитувати свідка м. й. такими запитами як нпр. Чи свідкові не роблено грошених пропозицій з боку поліції; свідок рішуче заперечує. Св. Олександр Мрак, дир. Тов-ва „Сила“ в Самборі, і його сестра, відпекуються всякого зв'язювання зі Штайгером і просять не вірити Верхолі, відомому фантастові і брехуні.

Спроба підкулуства справоздавця!

Сензацією вчорашнього дня була прилюдна заява співробітника „Слова Польського“ Вл. Шендеровича, що підчас судової розправи приступив до нього один добродій і зробив йому незрозумілі натяки на шедру винагороду, якщо він свої справоздання з розправи чітко писати в дусі прихильним для Штайгера. На домагання пресового прокуратора дирекція

поліції запрохала навіть до себе представників преси (ни такого запрошення не одержали), яким пригалаала ще раз обов'язок стримуватись від особистого оспілювання справи, на користь або не-користь Штайгера. Намажуючи до тої конференції, вининше „Сл. П.“ слушно заува-же, що ніяка львівська польська преса способом реферування розправи оспілює справу явно тенденційно на користь Штайгера. Теч саме заграничні часописи, які отримують дописи з відомого джерела, вибілюють обвинуваченого на всі лади.

Біржа.

Гроші.

Амер. дол. 600'00—601'00, канад. дол. 5'55—5'60, чеські коп. 0'17'50—0'17'66 лф С'02'50—0'02'75, франк. фр. 0'27'50—27'75 швейц. фр. 1'14—1'15, англ. фунт. 28'20—28'30.

Золото. 20 коп. 24'20—24'50, 20 франк 22'50—22'80; 20 марк. 27'60—27'80; 10 руб. 30'60—30'90.

Срібло. Австр. кор. 0'51'00—0'51'50, 5 ав. кор. 2'55—2'60, фльорен 1'28—1'30, рубл. 2'14—2'15, рубель дрібним сріблом 1'00—1'08.

Збіжжя.

Пшениця краєва з 1925 р. 20'50—21'50, жито краєва з 1925 р. 15'25—15'75, ячмінь галицький бр. — до —, овес гал. 18'00 до 18'00.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар „Українського Наддні-пряньського Театру“ О. Мітневич:

Львів, селя Лисенка.
1. XI. „Маруся Богуславка“.
3. XI. „Казка Старого Млина“.
5. XI. „Дні нашого життя“.
7. XI. „Чорна пантера і білий медвідь“.
8. XI. в год. 3'30 по цінах знижених.
Вівр. в год. 8. вечер „Ніч під Івана Ку-пала“.

Нові декорації і костюми. 562 25—?

Український м'шаний хор Д. Котка.

у неділю 1. XI. Станіславів.
у понеділок 2. XI. Станіславів.
у второк 3. XI. Станіславів.
у четве 5. XI. Коломия.
у п'ятницю 6. XI. Коломия.
у суботу 7. XI. Коломия.
у неділю 8. XI. Снятин.
у понеділок 9. XI. Снятин.
у второк 10. XI. Калуш.
у середу 11. XI. Калуш. 519 32-?

3 1. листопада п. р. відкривається до-повняючий курс на І. р. пов. прип. муж. учит. сем. курс. УПТ. у Львові. По двох місяцях перейдуть курсанти на І. р. По-яснень уділяє управитель М. Вабин, Сик-стуська 64. II. п. 712 2—2

З понаводу річниці 1. листопада від-будеться в Архикатедральній Церкві св. В. М. Юра в неділю 1. листопада в год. 12. в полудне Панихида а в понеділок 2. XI. в год. 8'30 рано За-упокійна Служба Божа за покійних членів УГА. Управа парохії св. Юра просить усіх вірних численною участю в тих Богослу-женнях пошанувати пам'ять дорогих по-кійних. 2—2

Турнист. вразив. Товариство „Плай“ улаштує в неділю 1. листопада про-гуляку до Винник і на околиці за Личак-ською рогакою. Збірка: година 7'20 Личак-ський двір. Поворот в полудне. Гостям раті.

Дрібні оголошення.

УЧИТЕЛЬ без посади пошукує лекції на селі з народних шкіл або І—III кл. гімн. і І—III року учит. семінарії. Зголо-шення приймає з чемності З. Левицький. Кривецьких 6. 695 6—8

ЛІКАР-ДЕНТИСТ, або добрий техник по-трібний яю спільник у воєнським міст. Зголошення до Адм. „Плай“ під „Дентист“. 724 1—2

ГАЗДИНЕ!

Шануй тяжко заправованний гріш свого чоловіка! Не нищ білля — уживай тільки найліпше мило до праня марки „ЛЕН“ виробн Львівської фабрики хем. „ТЛЕН“. 772 1—10

ОГОЛОШЕННЯ.

АДВОКАТ

д-р Маріян Гардецький

отворив адвокатську канцелярію в Мутах. 2—2

д-р Теодозій СТЕФАНОВИЧ

відкрив і веде адвокатську

канцелярію в Лопатині

(дім п. Г. Беригольна коло browару). 691 2—2

Звичайні Загальні Збори

Товариства українських правників у Львові (відложено для 11. X. п. р. відбу-дуться в неділю, 15. листопада 1923 о годині 10. зглядно без огляду на комплет о годині 10'30 перел полуднем в салі „Українська Бесіда“ ввл. Ритовського 22. з отс-м лівним порядком:

- 1) Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів.
- 2) Звіт Головної Ради. 726 1—1
- 3) Звіт Контрольній Комісії.
- 4) Вибір Голови і Головної Ради Товариства.
- 5) Вески і інтерпеляції членів.

ЗА ГОЛОВНУ РАДУ:

Волад. Децикевич пр. д-р Ол. Надрасла пр.

3-місячні рати 3-місячні рати

VIENNAROL

Львів

Личаківська 7.

Звідомляємо наших П. Т. Клієнтів що ми заосмотрили наш магазин в багатий вибір конфекції жіночої, мужьської і діточої на

осінний і зимовий сезон з найліпшою матерією і після наймо-війшого фасону.

Для переконання просимо о ласка-ві відвідини нашого магазину без 723в примусу купна. 1—2

ПОДЯКА.

Подобалось Всевишньому покліхати до Себе по заплату сімчач, що через 38 літ засівав у сернях молоденьких душ зерно Божої божни і адрового знання: поклі-хати до другого життя бл. п. Ольгу Ду-біну, учительку видільової школи в Бу-чачі, що по довгій і тяжкій недугі, заос-мотрена Найсв. Тайнами, дня 5. жовтня заснула вічним сном, оставляючи заслу-жений споми в дитворі трьох поколінь і важкий смуток у сестер і рідні. — Нехай всі, що своїм трудом і присутністю мі-дали Покійній послідну прислугу, при-муть найшчирішу подяку, а то: Веч. о. Пелех ЧСВВ за приготування в далеку дорогу, Впр. о. декан Мстайко, Веса-о. Ректор Ялик, Веч. О. Листинський, ка-техит і катехит-кат. обо. Ольбред за удія в похоронах: — Впр. п. дирек-тор Кеферміллер за серця плануче, над-гробне слово пращаних; — Василієвський хор за спів в часі похоронного обря-ду; Товаришки і Товаришки всіх шкіл, шкільна молодь всіх шкіл, Союз Українок, брат-ства і всі непроглядна громада всіх на-робностей за милосерний вчинок присут-ности на похоронах, або слова співчуття. — Всім щире Спасибі!

Олга Дубіна і Олександра Крушель-ницька, сестри і родня. 1—1

Мешкання для академіка, покій з окремим входом. Відомість: Сядел-них 5. II. поверх на право. 727 1—

ПАННА до домаш-нього шиття і за-бави дітей, пошукує посади, дуже радо на виїзд. Зголошення просить слати до Адміністрації „Плай“ під „Скромна“. 727

Ширіть наш часопис!